

Nemzetközi Kalligráfiai Kiállítás és Konferencia a Magyar Papírmúzeumban

Pelbárt Jenő

Fotók: Matussek-Faludi Viktória

Széles körű összefogással, 2024. április 19-én Nemzetközi Kalligráfiai Kiállítás és Konferencia került megrendezésre a dunaujvárosi Magyar Papírmúzeumban. A rendezvény célja elsősorban a figyelem ráirányítása volt a kalligráfia, a szépírás művészetének művelőire, hagyományos és modern módszereire, valamint mai megjelenési formáira. Mivel a világ első papíralapú kalligráfiai emléke immár 2250 éves, és ókori megjelenése óta rendkívül sok kalligrafikus írástípus keresztezte a szépírás történetének és művészetének széles világországútját, ezért nem volt könnyű a reprezentatív kiállítási anyag összeállítása. Különös tekintettel arra, hogy a szépírás szerte a világon a 21. században is töretlenül virágzik, mert a 15. században a kézírás felváltó nyomdászat, sőt napjaink számítógépes korszaka sem tudta elhomályosítani a művészi kalligráfiát. A szépírás művészete szemet gyönyörködtető fő-

Solongo Tsegmid

nixként támad fel újra és újra, hogy elkápráztasson bennünket sokféleségével és harmonikus, szép betűformáival. A kiállítás kurátorainak, Novák Tamásnak és Pelbárt Jenőnek a reményei szerint a kiállítás ezt kívánja bemutatni.

Az idei Magyar–Török Kulturális Évadhoz kapcsolódva a kiállítás kiemelt díszvendége Törökország, a budapesti Yunus Emre Török Kulturális Intézet volt. Az oszmán-török kalligráfiát Gondy-Sekercioğlu Hajnalka turkológus képviselte.

Az ünnepi megnyitó alkalmából több mint száz érdeklődő kereste fel a Magyar Papírmúzeumot a kalligráfiai szélrózsa minden irányából. A külföldi vendégek között megjelent a Koreai Kulturális Intézettől Yu Hye Ryong igazgatónő, Kim Byung Wook igazgatóhelyettes, Csajka Edit

Li Yi Ying, Svetozar Pajic-Diják, Solongo Tsegmid

Mór György

Gonyd-Sekercioglu Hajnalka

Urai Róbert

Buzogány Dezső

Novák Tamás

Petra Kirchner

kalligráfiaoktató és számos kalligráfus munkatársuk. A német kalligráfusokat Petra Kirchner kalligráfiaoktató képviselte Ludwigsburgból. Mongóliából és az ELTE BTK Mongol- és Belső-ázsiai Tanszékéről Solongo Tsegmid kalligráfus művésznő, a Mongol Művészek Szövetségének tagja és Gancukh Chuluunbat kalligráfiaoktató, Tajvanról pedig Li Yi Ying mandarin kalligráfiát oktató művész érkezett a konferenciára. Szerbiából a vajdasági kalligráfusokat Svetozar Pajic-Diják szerb kalligráfus művész és Stamenkovic Dragana kalligráfiaoktató képviselte a Vajdasági Tanítók Egyesületétől.

A programra számos hazai intézményből érkeztek előadók és vendégek, többek között az Országos Széchényi Könyvtárból, a Dunaújvárosi József Attila Könyvtárból, az ELTE Informatikai Kar Térképtudományi és Geoinformatikai Intézetétől, a Bélyegmúzeumból, az Intercisa Múzeumból, a Magyar–Kínai Baráti Társaságtól, a Magyar–Laoszi Baráti Társaságtól, a Magyar Írástanulmányi Társaságtól, a Grafológusok és Írásszakértők Országos Szövetségétől, a Magyar Papír- és Vízjeltörténeti Társaságtól, valamint a Papír- és Nyomdaipari Műszaki Egyesülettől. Eljöttek a média képviselői is, a helyi tv és újságírók, Tóth Gábor, a PNYME ügyvezető igazgatója pedig az interneten közvetítette az eseményt.

Jelen volt számos papíripari nyugdíjas szakember, kolléga is.

A megnyitóbeszéd előtt a dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola 8.A osztály diákjainak fegyelmezett és széphangú kamarakórusa három japán dalt (O don ma bon giri bölcsődalt, A ruuhi dalt a medvéről és Sakura címűt a cseresznyevirágról) énekelt el tanáruk, Német Irma vezényletével és hárfakiséretével. A kiállítást Kárászné Tomanó Ágnes, a Magyar Írástanulmányi Társaság elnöke nyitotta meg.

Csajka Edit és Kárászné Tomanó Ágnes

A délelőtti konferenciaprogram Gondy-Sekercioglú Hajnalka turkológus *Az oszmán-török kalligráfia időtlen szépsége* című előadásával kezdődött, amit török népzene vezetett be. Őt követte a Magyar–Kínai Baráti Társaságtól Horváth Janisz grafikusművész, tipográfus, kínai kalligráfia- és festézetoktató kínai relaxációs háttérzene kíséretében bemutatott látványos kalligráfiai performansa, majd *A hegyes ecset tánca* című előadása a kínai kalligráfiáról.

Az első szünet után a Koreai Kulturális Központból érkezett Ruzicska Anita és Sereg Noémi koreai *Arirang* éneket adott elő, Csajka Edit koreai népviseletbe öltözött kalligráfiaoktató művészi mozdulatokkal megkoreografált, eredeti koreai hanji papírra bemutatott koreai kalligráfiai performansa közben, majd Csajka Edit *Koreai kalligráfia – a betűírás művészete* című előadása hangzott el.

A *Tibeti harangok* című, tibeti népzenei betét után Urai Róbert kalligráfus *Mantrák a tibeti buddhizmusban* című, humorral fűszerezett előadását hallhatta a közönség, amivel a délelőtti előadások véget értek, majd a csarnokban Kárászné Tomanó Ágnes, a Magyar Írástanulmányi Tár-

saság elnöke nagyon sikeres *helyszíni grafológiai elemzést* tartott 15 érdeklődő vendég számára. Az ilyenkor óhatatlanul bekövetkező időcsúszások miatt *A kalligráfusok nagy performanszát* a délutáni program végére tették át a szervezők.

Az időszaki kiállítás megtekintése és a Hamburger Hungária Kft. által biztosított, kellemes snackebéd után a délutáni program egy különleges zenei produkcióval folytatódott. A Ludwigsburgból érkezett német kalligráfiaoktató, Petra Kirchner a *Tavaszi szél vizet áraszt* kezdetű

Horváth Janisz

Pelbárt Jenő

Vargáné Nagy Anna

A dunaújvárosi Móricz Zsigmond Általános Iskola 8a-s diákjainak kórusa

magyar népdalt magyarul (!) és Pécsről érkezett zongorakísérőjével, Kunváriné Okos Ilona zene-tanárnővel egy Mozart zeneszámot németül énekeltek el. A magyar szám éneklésébe a közönség is bekapcsolódott. A közös éneklés után V. Ecsedy Judit, az MTA doktora, az OSZK kutatója *Kalligráfia és könyvnyomtatás* című előadását ismertette.

A program Solongo Tsegmid mongol népviseletbe öltözött mongol kalligráfus művésznő ősi mongol népzene-re bemutatott kecses kalligráfiai performanszával folytatódott. Sajnos Rottár Máté mongolista, az MTA Könyvtár és Információs Központ Keleti Gyűjteménye osztályvezető-helyettesének hirtelen betegsége miatt a *Mongol kalligráfia* című előadás elmaradt. Helyette előbb Buzogány Dezső kalligráfusnak, a nyugati kalligráfia művelőjének performanszát élvezhette a közönség, majd Louis Madarasz magyar származású, híres amerikai kalligráfus munkásságát ismertette.

Novák Tamás experimentális kalligráfus-grafikus-művész, a kiállítás társkurátora *A kalligráfia lehetőségei napjainkban* címmel tartott figyelemfelkeltő előadást. Ezt követően egy frissítő, laoszi szájorgona zeneszám után Mógor-Kárász Kinga grafológusnak, a Grafológusok és Írásszakértők Országos Szövetsége elnökének *A kalligrafikus szépírás grafológus szemmel* című előadása hangzott el.

A második szünet után – Divna Ljubojevic szerb énekesnő *Dal a Virágvasárnapról* című éneke közben – Svetozar Pajić-Dijak szerb népviseletbe öltözött szerb kalligráfusművész mutatta be látványos kalligráfiai performanszát. Ezt követte Vargáné Nagy Anna kalligráfiaoktató, konduktor *Az írás és az agy kapcsolatáról* szóló előadása.

A görög előadás előtt bejátszott, vérpezsdítő szirtaki zeneszám dr. Diószegi György Antal művelődéskutatót és Stamenkovic Dragana szerb kalligráfusnőt bájos szirtaki tánc rögtönzésére inspirálta, a közönség nagy derűtségére. A ritmikus, közös tánc után dr. Diószegi György Antal *A görög kalligráfia művelődéstörténeti összefüggései* című előadását ismertette.

A Rovás Alapítványtól Sipos László érkezett a konferenciára és Lajkó Félix *A madárnak...* kezdetű zenéjére előbb rovásírás performanszot mutatott be, majd megtartotta *Rovás kalligráfia* című előadását.

A programot tibeti fuvola-zenemeditáció kíséretében a *Nagy kalligráfiai performansz* zárta, ami-

Mógor-Kárász Kinga és V. Ecsedy Judit

kor az elfektetett táblán a konferencián részt vevő 15 kalligráfusmester a Hamburger Hungária Kft. által gyártott hosszú papírtekerccset birtokba véve – mindenki a maga nemzeti kalligráfiai nyelven – közös, saját kezű, felszabadult és eleven kalligráfiai bemutatót tartott a körjük se reglett nézők legnagyobb örömeire. A szépírás művészetét ennél érzékletesebben és látványosabban emberközelbe hozni aligha lehetett volna másként. A kalligráfiai tábla a továbbiakban a kiállítás részévé vált.

Az elnöki zárzó után a vendégek megtekintették a soknemzetiségű időszakai kalligráfiai kiállítást, amely huszonöt zárt tárlóban és több mint nyolcvan falra függesztett eredeti kalligráfiával és színes ismertetőanyaggal szeptember 10-ig még várja a további látogatókat hétfőtől péntekig, naponta 8 és 16 óra között.

A magyarpapirmuzeum@gmail.com e-mail címen és a +36 30 638 2657 telefonszámon lehet regisztrálni.

